

Original Article

Comparison of Emotional Intelligence and Psychological Profile of Different Volleyball Positions in Iranian Women's Super League Players

Keyvan Molanorouzi^{*1} , Mahsa Arasteh² , Samira Vakili³ , Rahele Rodaki⁴

Citation: Molanorouzi, K., Arasteh, M., Vakili, S., Rodaki, R. Comparison of Emotional Intelligence and Psychological Profile of Different Volleyball Positions in Iranian Women's Super League Players. *Iranian Journal of Motor Behavior and Sport Psychology*, 2022; 2(3): 26-36.

10.22034/ijmbp.2022.341260.1036

- **Received:** 17 May 2022
- **Accepted:** 25 November 2022
- **Published:** 01 December 2022

*1. Assistant professor, Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran, (Corresponding Author).
E-mail: keivannorouzi@gmail.com

2. PhD Candidate, Department of Physical Education and Sport Sciences, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.
E-mail: Mahsa_hsbest_666000@yahoo.com

3. Assistant Prof. Department of Psychology and Education of Exceptional Children, Faculty of Literature, Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.
E-mail: Vakili7sa@gmail.com

4. MSc, Department of Psychology Clinical, Faculty of Psychology, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.
E-mail: rahelerodaki@gmail.com

Abstract

The aim of this study was to comparison of emotional intelligence and psychological profile of different volleyball positions in Iranian Women's Super League players. The statistical population of this study included all volleyball players of the Iranian Women's Super League. The tools used included the Schering Emotional Intelligence Questionnaire and the omsat-3 Mental Skills Assessment Questionnaire. The ANOVA test was used to analyze the data. The results showed that there was a significant difference between the players of different volleyball positions in the emotional intelligence variable and its subscales other than the self-control variable. It was also found that there is a significant difference between the players of different volleyball positions in the variable profile of psychological skills and its subscales. In general, it can be said that among different volleyball positions, passers-by and liberos have a higher profile of mental skills and emotional intelligence than other positions.

Keywords: Cognitive Abilities, Psychological Assessment, Emotional Intelligence Test

مقاله پژوهشی

مقایسه هوش هیجانی و نیمرخ روانی پست‌های مختلف والیبال در بازیکنان سوپر لیگ بانوان ایران

کیوان ملانوروزی^{۱*}، مهسا آراسته^۲ ID، سمیرا وکیلی^۲ ID، راحله رودکی^۴ ID

چکیده

هدف این پژوهش مقایسه میزان هوش هیجانی و نیمرخ روانی پست‌های مختلف والیبال در بازیکنان سوپر لیگ بانوان ایران بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه والیبالیست‌های سوپر لیگ بانوان ایران (۶ تیم حاضر در لیگ برتر) بود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش شامل پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ و پرسشنامه سنجش مهارت‌های ذهنی بود. از روش آماری تحلیل واریانس برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج نشان داد که بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال در متغیر هوش هیجانی و خرده مقیاس‌های آن به‌غیر از متغیر خودکنترلی تفاوت معنادار وجود دارد. همچنین مشخص شد که بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال در متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن تفاوت معنادار وجود دارد. در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت: بین پست‌های مختلف والیبال، پاسورها و لیبروها از نیمرخ مهارت‌های روانی و هوش هیجانی بالاتری نسبت به بقیه پست‌ها برخوردار هستند.

واژه‌های کلیدی: توانایی‌های شناختی، ارزیابی روان‌شناختی، تست هوش هیجانی

تاریخ دریافت: ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۱

تاریخ پذیرش: ۴ آذر ۱۴۰۱

تاریخ انتشار: ۱۰ آذر ۱۴۰۱

۱. استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران، (نویسنده مسئول).
E-mail: keivanmorozy@gmail.com

۲. دانشجو دکتری، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
E-mail: Mahsa_hsbest_666000@yahoo.com

۳. استادیار گروه روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشکده ادبیات، علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
E-mail: Vakil7sa@gmail.com

۴. کارشناسی ارشد، گروه روان‌شناسی بالینی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
E-mail: rahelerodaki@gmail.com

مقدمه

روانشناسان ورزش و پژوهشگران حوزه روانشناسی ورزش اعتقاد دارند که با توجه به نزدیک شدن توانایی‌های جسمانی ورزشکاران به یکدیگر، یکی از مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر کسب موفقیت ورزشکاران، آگاهی و تقویت عوامل روحی و روانی و مهارت‌های ذهنی ورزشکار است (۴). مهارت‌های روانی مجموعه‌ای از تکنیک‌ها و روش‌هایی هستند که در جهت آمادگی روانی و درنهایت بالا بردن عملکرد ورزشی، تعدیل هیجانات، توسعه اعتمادبه‌نفس و بالا بردن میزان یادگیری به کار می‌روند. می‌توان گفت که مهم‌ترین عاملی که بر اجرای ورزشی ورزشکاران تأثیر می‌گذارد، توانایی ورزشکار در شناسایی هیجان‌ها، حالات روانی و خلقی و به‌کارگیری عکس‌العمل مناسب در برابر آن‌ها در زمان مناسب، برای رسیدن به بهترین اجرای ورزشی است (۵). پیرو مطالب بیان‌شده؛ در یک مطالعه مروری با محوریت

بر اساس آمار منتشره مرکز امور زنان که در سال ۲۰۱۵ ارائه شده است؛ درصد حضور زنان در فعالیت‌های ورزشی در کشورهای مختلف متفاوت است ولی باین وجود در تمام کشورها زنان از نظر تعداد، کمتر از مردان و پسران در فعالیت‌های ورزشی فعال حضور دارند (۱). در کشور ما دختران جوان به دلیل وجود عوامل بازدارنده مختلف در استفاده از امکانات ورزشی با مشکل جدی عدم تحرک مواجه هستند و لازم به ذکر است که عدم تحرک کافی می‌تواند اثرهای منفی بر سلامت جسمانی و روانی بانوان بگذارد (۲). از سویی دیگر لازم به ذکر است که پژوهش‌های انجام‌گرفته بر روی شناخت ماهیت‌های روانی ورزشکاران زن نیز در مقایسه با مردان بسیار کم بوده که البته در دهه‌های اخیر رو به افزایش است (۳).

و سطوح استرس را کاهش دهد. همچنین پژوهش مقدم و همکاران (۱۵) که در سال ۲۰۲۰ انجام شده است، بر اهمیت مهارت‌های روانی و مداخلات روان‌شناختی برای موفقیت شناگران تأکید داشت. در مطالعه لین و همکاران (۵) سال ۲۰۰۹، نتایج نشان داد ورزشکارانی که از مهارت‌های روان‌شناختی بیشتر استفاده می‌کنند ادراک قوی‌تری در زمینه هوش هیجانی دارند. در پژوهش میفتاخول و همکاران (۲۰۱۵)، نتایج نشان‌دهنده تأثیر مثبت مداخلات روان‌شناختی بر بهبود اعتمادبه‌نفس، مثبت‌نگری، انعطاف‌پذیری، امید داشتن، پایداری روانی و انگیزش برای پیشرفت و موفقیت در شناگران اندونزی بود. با توجه به مطالعات مشخص می‌شود که عملکرد فرد تحت تأثیر متغیرهای مهم روان‌شناختی قرار دارد. بررسی ویژگی‌های روان‌شناختی و ویژگی‌های شخصیتی منحصر به فرد هر انسان که از آن به‌عنوان نیمرخ روانی نام‌برده می‌شود، می‌تواند به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم عملکرد فرد را تحت تأثیر قرار دهد. تأثیر عوامل روان‌شناختی فردی و اجتماعی بر عملکرد تیمی حیطه مورد توجه پژوهشگران است. نتایج بیشتر پژوهش‌ها در این باره نشان می‌دهد که عوامل روان‌شناختی بر عملکرد تیم تأثیر می‌گذارد (۱۶). لین^۲ و همکاران (۵) در پژوهشی نشان دادند که نیمرخ مهارت‌های روانی از جمله متغیرهای روان‌شناختی است که به‌طور مستقیم باهوش هیجانی در ارتباط است. پژوهش‌های مختلفی در حیطه هوش هیجانی ورزشکاران انجام شده است؛ برای مثال در فوتبال (۱۷) شمشیربازی و تنیس روی میز (۱۸) داشتن هوش هیجانی بالا می‌تواند موجب عملکرد بهتر در زمینه‌های خودتنظیمی، استقلال، خودکنترل و خودکارآمدی در ورزشکاران شود (۵). در رابطه با هوش هیجانی دو دیدگاه کلی مطرح شده است که دیدگاه اول اعتقاد دارد که هوش هیجانی دربرگیرنده عاطفه و هیجان است و مؤلفه‌های ادراک هیجانی، استفاده از هیجانات جهت تسهیل تفکر، فهم هیجانی مدیریت هیجان در رابطه با خود و دیگران را شامل می‌شود. دیدگاه دوم مؤلفه‌های مهارت‌های درون فردی، مهارت بین فردی، سازگاری، کنترل استرس و خلق عمومی را در برمی‌گیرد (۱۹). نتایج برخی پژوهش‌ها بیانگر وجود تفاوت‌های معنادار در متغیرهای روانی در بین ورزشکاران رشته‌های تیمی و انفرادی است (۲۰-۲۲) و تنها اختلاف بین رشته‌های تیمی و انفرادی مورد ارزیابی قرار گرفته است که این موضوع لزوم بررسی متغیرهای

ورزشکاران زن فوتبالیست صورت گرفته بود (۶)، هوش هیجانی به مهارت‌های هیجانی، از قبیل ادراک و بیان دقیق هیجان‌ها، تلفیق آن‌ها با فرایندهای شناختی، شناخت و کاربرد هیجان‌ها در شرایط مختلف و مدیریت آن‌ها اشاره دارد (۷). نیمرخ روانی همچنین الگوی قابل‌ملاحظه بالینی است که در یک فرد ظاهر می‌شود و با ناراحتی یا ناتوانی در یکی از زمینه‌های کارکردی رابطه دارد و در واکنش به رویدادهای خاصی است که از لحاظ فرهنگی قابل توجیه و مورد انتظار است (۸). به‌طور کلی نیمرخ مهارت‌های روانی در سه دسته کلی مهارت‌های روانی پایه (هدف‌گزینی، تعهد و اعتمادبه‌نفس)، مهارت‌های روان‌تنی (واکنش به استرس، کنترل ترس، آمیدگی و نیروبخشی) و مهارت‌های شناختی (تمرکز، بازیافت تمرکز، تصویرسازی، تمرین ذهنی و طرح مسابقه) قرار می‌گیرد (۹). نتایج مطالعات همچنین حاکی از آن است که ورزشکاران در سطوح حرفه‌ای از امتیازات بالاتری در عوامل روان‌شناختی (مانند سرسختی ذهنی، عملکردهای اجرایی و وظیفه‌شناسی) برخوردار بوده و از طرفی دیگر این افراد از دارای سطح اضطراب پایین‌تری می‌باشند (۳). نتایج پژوهش میتیچ و همکاران (۲۰۲۱) نیز نشان‌دهنده نمرات بالای مثبت، در شاخص‌های مورد ارزیابی بود و این حکایت از تأثیر شاخص‌های روانی بر عملکرد ورزشکاران دارد (۴)؛ بنابراین، همانگونه که یافته‌ها نشان می‌دهد، عوامل روانی جز لاینفک و تأثیرگذار بر موفقیت و عملکرد ورزشکاران در صحنه‌های رقابتی به حساب می‌آیند. جدا از مهارت، قدرت، تجربه و اجرای ورزشکار، عملکرد بهینه او به‌طور گسترده تحت تأثیر قابلیت او برای داشتن هیجان مناسب و کسب بهترین انرژی هیجانی است (۱۰، ۱۱). در سال‌های اخیر، بر نقش عوامل روانی و شناختی تأکید زیادی شده و اعتقاد بر این است که به‌وسیله شناخت و تمرین مهارت‌های روانی، می‌توان میزان مهارت‌های ذهنی فرد را توسعه داد و از این طریق بر بهبود عملکرد ورزشکار تأثیرگذار بود (۱۱، ۱۲). مطالعات انجام‌شده روی ورزشکارانی که از مهارت‌های روان‌شناختی استفاده کرده‌اند در مقایسه با سایر ورزشکاران، نشان‌دهنده نقش مهم این مهارت‌ها در یادگیری مهارت‌های ورزشی و ارتقاء عملکرد ورزشی در سنین مختلف و در انواع ورزش‌ها است (۱۳). در تأیید این مطلب، وینهارت و کاسپار (۱۴) در سال ۲۰۲۰ در پژوهش خود نشان دادند که توسعه سطوح روان‌شناسی در ورزشکاران می‌تواند عملکرد ورزشی را بالا برده

1. Vveinhardt & Kaspere
2. Lane

روش‌شناسی

شرکت‌کننده‌ها

روش اجرای این پژوهش از نوع توصیفی-پیمایشی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل ۶ تیم حاضر در سوپر لیگ والیبال بانوان ایران می‌باشد که شامل تیم‌های (سایپا، ذوب آهن، باریج اسانس، پیکان، مس رفسنجان و مهرسان) می‌باشد. تعداد افراد تیم‌های حاضر ۸۴ نفر بودند که به صورت کل شمار به عنوان نمونه آماری انتخاب گردیدند. پست‌های والیبال که پژوهش بر روی آن‌ها انجام گردید شامل ۵ پست اصلی والیبال (شامل پاسور، لیبرو، سرعتی زن، دریافت‌کننده قدرتی و پشت خط زن) بودند که تعداد ۱۸ نفر پاسور، ۱۵ نفر لیبرو، ۱۷ نفر سرعتی زن، ۱۶ نفر دریافت‌کننده قدرتی و ۱۸ نفر هم در پشت خط زن به عنوان نمونه‌های آماری در این پژوهش حضور داشتند.

ابزار

برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ (EQ)^۴ پرسشنامه سنجش مهارت‌های ذهنی است (OM-3) استفاده شد. پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ بر اساس نظریه گلمن (۱۹۹۵) توسط شرینگ (۱۹۹۶) تدوین شده است. فرم اصلی شامل ۷۰ سؤال است که چندین جنبه از هوش هیجانی (خودآگاهی، خودنظم‌دهی، انگیزه، همدلی و مهارت‌های اجتماعی در شغل) را مورد ارزیابی قرار می‌دهد که البته بعد از هنجار شدن در ایران تعدادی از سؤالات آزمون به دلایل مختلف از قبیل نداشتن مشخصات لازم سؤال، طولانی بودن سؤال، عدم تطبیق با فرهنگ ایران حذف شده است. در نتیجه آزمون هنجار شده دارای ۳۳ سؤال است. پرسشنامه خودسنجی هوش هیجانی ۳۳ ماده دارد که ۵ مؤلفه هوش هیجانی (خودآگاهی (۷) سؤال، خودآگاهی (۸ سؤال)، خودکنترلی (۷ سؤال)، هوشیاری اجتماعی یا همدلی (۶ سؤال). مهارت‌های اجتماعی (۵ سؤال)) را می‌سنجد. نمره‌گذاری مقیاس این پرسشنامه بر اساس لیکرت و ۵ قسمتی (همیشه، اغلب اوقات، گاهی اوقات، به ندرت، هیچ‌وقت) می‌باشد. بیشترین مقدار نمره در این آزمون ۱۶۵ و کمترین مقدار نمره ۳۳ می‌باشد. عارفی، گوهری و کریمیان در پژوهشی روایی و پایایی این پرسشنامه را تأیید کردند (۲۷). پرسشنامه سنجش مهارت‌های ذهنی

روانی در بین ورزشکاران رشته‌های تیمی از نظر پست بازی را آشکارتر می‌کند و ما سعی داریم در این مقاله به بررسی روابط این پارامترها در پست‌های تیم والیبال پردازیم. در بین ورزش‌های تیمی، اعتقاد بر این است که بازیکنان والیبال از لحاظ فیزیکی با توجه به پست‌های مختلف تفاوت‌هایی باهم دارند (۲۳). علاوه بر تفاوت‌های فیزیکی، مشخص شده است که از لحاظ ویژگی‌های روان‌شناختی نیز بین بازیکنان والیبال تفاوت وجود دارد. ورزشکاران نخبه نسبت به افراد دیگر دارای مهارت‌های ذهنی بهتر هستند (۲۴). گابریس و ونترژیک^۳ (۲۵) در سال ۲۰۲۲، به بررسی نیمرخ روانی ورزشکاران نخبه لهستانی پرداختند. نتایج نشان‌دهنده نمرات بالاتر اسکیت‌بازان در مقیاس‌های مزاجی (پایداری، اجتناب از آسیب و تازگی طلبی، احساس طلبی و فوریت) نسبت به جمعیت عمومی موردتحقیق بود. لی و همکاران (۲۶) در سال ۲۰۲۲ در پژوهش خود نشان دادند که بین سرمایه‌های روانی ورزشکاران جوود با عملکرد ورزشی آن‌ها رابطه مثبت و مستقیمی برقرار است؛ به صورتی که بالا رفتن مهارت‌ها و سرمایه‌های روانی ورزشکاران می‌تواند بر عملکرد ورزشی آن‌ها اثر بگذارد.

وجود ابهامات گوناگون پیرامون ویژگی‌های شناختی، روانی و رفتاری ورزشکاران، موجب به وجود آمدن پیچیدگی‌هایی در نحوه ارائه مداخلات روانشناسی می‌گردد. در ورزش‌های توپی و گروهی، سازه‌های متغیرهای روانی از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار می‌باشد و عملکرد ورزشی در رشته‌های تیمی تحت تأثیر ویژگی‌های متفاوت روان‌شناختی هر پست قرار دارد. در ورزش‌های گروهی، مانند سایر گروه‌ها و سازمان‌ها، شرط لازم برای تحقق اهداف مشترک داشتن وحدت و انسجام گروهی است. ورزش والیبال به‌عنوان ورزش گروهی نیز از این لحاظ مستثنا نیست. همچنین با توجه به نقش مهم هوش هیجانی و نیمرخ‌های روانی در ارتباط مؤثر بین بازیکنان می‌توانیم شاهد نتایج معناداری در وحدت تیم باشیم. این مطالعه در صدد بررسی تفاوت پست بازیکنان والیبال بر شاخص‌های هوش هیجانی و نیمرخ روانی است؛ به گونه‌ای که ارتباط بین هوش هیجانی بازیکنان هر پست نسبت به پست‌های دیگر مشخص گردیده و با بررسی نیمرخ روانی هر بازیکن، بهترین پست در تیم را برای آن فرد در نظر گرفت.

3. Gabrys & Wontorczyk

4. Emotional Intelligence

5. Ottawa mental skills assessment tool

کلی است-۳ با همبستگی ۸۶ درصد بیشترین همبستگی را نشان داد. صنعتی منفرد در این پژوهش که روی ۳۳۳ نفر از ورزشکاران انجام داد ثبت روایی ۶۶ تا ۸۸ درصد و پایایی ۷۸ و ۹۶ درصد را برای پرسشنامه به دست آورد (۲۸).

روش اجرا

روش اجرای بدین صورت بود که قبل از تکمیل پرسشنامه‌ها، توسط شرکت کنندگان، اطلاعات لازم در مورد پژوهش و سؤالات مربوط به پرسشنامه‌ها به آن‌ها داده شد. سپس در شرایطی که افراد حالت آرامش و راحتی داشتند، پرسشنامه‌های مربوط به هوش هیجانی و سنجش مهارت‌های ذهنی را تکمیل کردند. در حین تکمیل پرسشنامه‌ها سؤالات شرکت کنندگان در رابطه با عبارات موجود در پرسشنامه‌ها توسط محقق پاسخ داده شد.

تحلیل آماری

در این پژوهش برای توصیفی آماری داده‌ها از میانگین و انحراف استاندارد استفاده شد. جهت تعیین طبیعی بودن توزیع داده‌ها آزمون کولموگروف-اسمیرنوف و همچنین برای تعیین برابر بودن واریانس داده‌ها آزمون لون استفاده شد. جهت تعیین تفاوت گروه‌ها (پست‌های مختلف والیبالی) در شاخص‌های هوش هیجانی و نیمرخ روانی آزمون تحلیل واریانس آنووا استفاده شد.

نتایج

جدول ۱ میانگین و انحراف معیار نمرات متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن را نشان می‌دهد.

امست ۳ (OMSAT-3) از جامع‌ترین آزمون‌های آمادگی روانی ورزشکاران است که ۱۲ مهارت روانی را در سه دسته مهارت‌های روانی پایه (هدف‌گزینی، تعهد و اعتمادبه‌نفس)، مهارت‌های روان‌تنی (واکنش به استرس، کنترل ترس، آرمیدگی و نیرو بخشی) و مهارت‌های شناختی (تمرکز، بازیافت تمرکز، تصویرسازی، تمرین ذهنی و طرح مسابقه) اندازه‌گیری می‌کند. این پرسشنامه شامل ۴۸ سؤال است که به صورت مقیاس لیکرت ۷ سطحی (کاملاً مخالف، مخالف تا حدی مخالف، موافق، کاملاً موافق) اندازه‌گیری می‌شود که به ترتیب امتیازات ۱ تا ۷ تعلق می‌گیرد. سؤالات مربوط به واکنش به استرس، کنترل ترس، تمرکز و بازیافت تمرکز به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. آزمودنی‌ها بر اساس وضعیت فعلی یا گذشته خود در رقابت‌ها و تمرینات به یکی از این هفت گزینه پاسخ می‌دهند. سؤالات مربوط به واکنش به استرس، کنترل ترس، تمرکز و بازیافت تمرکز به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. سالملا و همکاران در سال ۲۰۰۱، سنجش مهارت‌های ذهنی امست ۳ را که نسخه سوم ابزار سنجش مهارت‌های ذهنی اوتواوا است، طراحی کردند. این پرسشنامه ۴۸ سؤالی ۱۲ مهارت ذهنی یا روانی را، که در سه گروه مهارت‌های روانی پایه، مهارت‌های روان‌تنی و مهارت‌های شناختی جای دارند، می‌سنجد. این پرسشنامه در دانشگاه اتاوا توسط جان سالملا ساخته شده و واعظ موسوی در سال ۱۳۷۹ آن را اعتبار یابی کرده است. اعتبار یابی مجدد این پرسشنامه توسط صنعتی منفرد در سال ۱۳۸۵ ارزیابی شد و مقدار همبستگی ۸۰ تا ۹۶ درصد متغیر بود. تمرکز ۸۰ درصد کمترین و اعتمادبه‌نفس و نمره

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن

متغیر	گروه	میانگین	انحراف معیار
مهارت روانی پایه	پاسور	۶۵/۵۰	۱/۹۳
	لیبرو	۶۲/۶۶	۲/۲۶
	سرعتی زن	۶۰/۹۵	۲/۲۵
	دریافت‌کننده قدرتی	۶۰/۰۴	۲/۶۴
مهارت‌های روان‌تنی	پشت خط زن	۵۸/۶۹	۲/۸۹
	پاسور	۷۰/۸۵	۲/۴۶
	لیبرو	۷۰/۴۱	۲/۱۹
	سرعتی زن	۶۷/۹۵	۲/۳۸
	دریافت‌کننده قدرتی	۶۷/۲۰	۲/۵۵
	پشت خط زن	۶۶/۶۹	۲/۵۲

ادامه جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن

جنسیت	تجربه سقوط	میانگین	انحراف معیار
مهارت‌های شناختی	پاسور	۶۷/۵۸	۲/۳۵
	لیبرو	۶۴/۴۱	۳/۲۰
	سرعتی زن	۶۳/۲۹	۲/۹۸
	دریافت‌کننده قدرتی	۶۲/۵۰	۳/۵۷
	پشت خط زن	۶۰/۸۴	۴/۸۱
	نیمرخ مهارت‌های روانی	پاسور	۲۰۳/۶۶
لیبرو		۱۹۷/۵۰	۵/۲۸
سرعتی زن		۱۹۲/۲۰	۴/۱۸
دریافت‌کننده قدرتی		۱۸۹/۷۵	۵/۴۶
پشت خط زن		۱۸۶/۲۳	۷/۰۴

جدول ۲ میانگین و انحراف معیار نمرات متغیر هوش هیجانی و خرده مقیاس‌های آن را نشان می‌دهد.

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار متغیر هوش هیجانی و خرده مقیاس‌های آن

متغیر	گروه	میانگین	انحراف معیار
خودانگیزگی	پاسور	۲۱/۹۱	۰/۹۹
	لیبرو	۲۰/۳۵	۱/۴۸
	سرعتی زن	۲۰/۷۰	۱/۴۹
	دریافت‌کننده قدرتی	۲۰/۲۵	۱/۹۱
	پشت خط زن	۱۹/۸۴	۲/۳۷
	خودآگاهی	پاسور	۲۵/۷۵
لیبرو		۲۲/۴۱	۱/۷۸
سرعتی زن		۲۱/۳۰	۲/۳۷
دریافت‌کننده قدرتی		۲۱/۹۵	۱/۹۴
پشت خط زن		۲۲/۷۶	۱/۸۳
خودکنترلی		پاسور	۲۸/۹۱
	لیبرو	۲۷/۸۳	۲/۹۴
	سرعتی زن	۲۶/۹۱	۳/۰۷
	دریافت‌کننده قدرتی	۲۶/۶۲	۳/۲۵
	پشت خط زن	۲۶/۲۳	۳/۰۳
	هوش هیجانی	پاسور	۱۱۵/۴۱
لیبرو		۱۰۷/۷۵	۵/۰۱
سرعتی زن		۱۰۴/۲۰	۶/۴۴
دریافت‌کننده قدرتی		۱۰۲/۵۰	۵/۵۹
پشت خط زن		۱۰۴/۷۶	۶/۹۵

در ادامه جهت بررسی مقایسه شاخص نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن در بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال بانوان از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۳ آورده شده است.

نتایج حاصل از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف نشان داد که سطح معناداری همه متغیرهای پژوهش بزرگ‌تر از ۰/۰۵ است، پس می‌توان گفت که توزیع داده‌ها طبیعی است. همچنین نتایج آزمون لون نیز حاکی از برابری واریانس متغیرهای پژوهش بود.

جدول ۳. نتایج تحلیل واریانس یک‌طرفه متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن در بین گروه‌ها

متغیر	اثرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	معناداری
مهارت‌های روانی پایه	درون گروهی	۴۷۶/۳۵	۸۰	۵/۹۵	۱۵/۲۳	*۰/۰۰۰۱
	بین گروهی	۳۶۲/۹۴	۴	۹۰/۷۳		
	کل	۸۳۹/۲۹	۸۴	۹۶/۸۶		
مهارت‌های روان‌تنی	درون گروهی	۴۷۷/۵۱	۸۰	۵/۹۶	۷/۵۹	*۰/۰۰۰۱
	بین گروهی	۱۸۱/۲۵	۴	۴۵/۳۱		
	کل	۶۵۸/۷۷	۸۴	۵۱/۲۶		
مهارت‌های شناختی	درون گروهی	۹۵۰/۴۸	۸۰	۱۱/۸۸	۶/۸۷	*۰/۰۰۰۱
	بین گروهی	۳۲۶/۶۲	۴	۸۱/۶۵		
	کل	۱۲۷۷/۱۰	۸۴	۹۳/۵۳		
نیمرخ مهارت‌های روانی	درون گروهی	۲۱۱۰/۴۳	۸۰	۲۶/۳۸	۲۳/۴۳	*۰/۰۰۰۱
	بین گروهی	۲۴۷۲/۴۶	۴	۶۱۸/۱۱		
	کل	۴۵۸۲	۸۴	۶۴۴/۴۹		

قدرتی، پاسور با پشت خط زن، لیبرو با سرعتی زن و لیبرو با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0/05$).

همچنین جهت بررسی مقایسه شاخص هوش هیجانی و خرده مقیاس‌های آن در بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال بانوان از تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شد که نتایج آن در جدول شماره ۴ آورده شده است.

در جدول ۴ نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس برای مقایسه هوش هیجانی بین گروه‌ها ارائه شده است با توجه به نتایج مشخص می‌شود که بین گروه‌ها از لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری وجود دارد جهت تعیین دقیق این تفاوت از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. نتایج نشان داد در متغیر خودآنگیختگی بین گروه پاسور با لیبرو، پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0/05$). در متغیر خودآگاهی نتایج نشان داد که بین گروه پاسور با لیبرو، پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن و سرعتی زن با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی

در جدول ۳ نتایج حاصل از آزمون تحلیل واریانس برای مقایسه نیمرخ مهارت‌های روانی بین گروه‌ها ارائه شده است با توجه به نتایج مشخص می‌شود که بین گروه‌ها از لحاظ آماری تفاوت معنی‌داری وجود دارد جهت تعیین دقیق این تفاوت از آزمون تعقیبی توکی استفاده شد که نتایج نشان داد در مهارت‌های روانی پایه بین گروه پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن و لیبرو با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0/05$). در متغیر مهارت‌های روان‌تنی نتایج نشان داد که بین گروه پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن و لیبرو با پشت خط زن و پاسور با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0/05$). همچنین در مهارت‌های شناختی نشان داد که بین گروه پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0/05$). علاوه بر این در نیمرخ مهارت‌های روانی مشخص شد بین گروه پاسور با لیبرو، پاسور با سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده

سرعتی زن، پاسور با دریافت‌کننده قدرتی و پاسور با پشت خط زن و لیبرو با دریافت‌کننده قدرتی تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0.05$) ولی بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0.05$).

بین بقیه گروه‌ها تفاوت وجود ندارد ($P > 0.05$). همچنین نتایج مربوط به آزمون تعقیبی متغیر خودکنترلی نشان داد که بین متغیر خودکنترلی شرکت‌کنندگان تفاوت معناداری وجود ندارد ($P > 0.05$). علاوه بر این نتایج مربوط به هوش هیجانی نشان داد که بین گروه پاسور با لیبرو، پاسور با

جدول ۴. نتایج تحلیل واریانس یکطرفه متغیر خودانگیختگی بین گروه‌ها

متغیر	اثرات	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره F	معناداری
خودانگیختگی	درون گروهی	۲۳۸/۳۱	۸۰	۲/۱۷	۲/۷۴	۰/۰۳۴*
	بین گروهی	۳۲/۶۹	۴	۸/۹۷		
	کل	۲۷۱/۰۱	۸۴	۱۱/۱۴		
خودآگاهی	درون گروهی	۳۵۰/۳۹	۸۰	۴/۳۸	۹/۹۷	۰/۰۰۱*
	بین گروهی	۱۷۴/۷۸	۴	۴۳/۶۹		
	کل	۵۲۵/۱۷	۸۴	۴۸/۰۷		
خودکنترلی	درون گروهی	۷۴۲/۳۴	۸۰	۹/۲۷	۱/۶۶	۰/۱۶۵
	بین گروهی	۶۱/۹۵	۴	۱۵/۴۸		
	کل	۸۰۴/۳۰	۸۴	۲۴/۷۵		
هوش هیجانی	درون گروهی	۲۶۳۹/۴۳	۸۰	۳۲/۹۹	۱۱/۲۹	۰/۰۰۱*
	بین گروهی	۱۴۷۹۰/۶۱	۴	۳۷۲/۶۸		
	کل	۴۱۳۰/۰۴	۸۴	۴۰۵/۶۷		

بحث

میتینگ و همکاران (۴) در سال ۲۰۲۱، در پژوهش خود تفاوت در عملکرد ورزشکاران نخبه و غیر نخبه را بررسی کرده و نتایج آن‌ها در راستای پژوهش حاضر بوده است؛ گابریس و ونترزیک (۲۵) در سال ۲۰۲۲ نیز به نتیجه‌ای مشابه دست یافتند که هم‌جهت با پژوهش حاضر بود. همچنین در پژوهش امینایی و همکاران (۳۰) در سال ۲۰۱۴ نتایج نشان داد تفاوت معناداری بین هوش هیجانی منجیان غریق با سابقه و کم‌سابقه وجود ندارد که با نتایج این بخش از مطالعه ناهمخوان است، از دلایل این ناهمخوانی می‌تواند به نوع رشته ورزشی و ابزار اندازه‌گیری اشاره کرد. علاوه بر این حسینی و همکاران (۲۴) در سال ۲۰۱۰ اعلام کرده‌اند که سطح کیفیت بازی و منطقه بازی ورزشکاران و تجربه میدان‌های مختلف فرا منطقه‌ای نمی‌تواند بر هوش هیجانی و مؤلفه‌های آن در ورزشکاران تأثیر بگذارد که با نتایج این بخش از مطالعه همخوانی ندارد.

در بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال نیز، پاسور یکی از مهم‌ترین نقش‌ها را ایفا می‌کند و در واقع خلاقیت تیم در دستان او و ذهن اوست؛ بنابراین از جمله متغیرهایی که می‌تواند یک پاسور خوب را از بقیه بازیکنان و پست‌های

نظر گل‌من، هوش هیجانی را می‌توان به‌عنوان یکی از عوامل مهم و مؤثر بر عملکرد دانست و آنرا در خویشتن پرورش داده و استحکام بخشید (۱۹). روانشناسان ورزشی برای دستیابی ورزشکاران به موفقیت، نیمرخ مهارت‌های روانی را به‌عنوان یک موضوع مهم مورد توجه قرار داده‌اند. ورزشکاران حتی هنگامی که مهارت‌های مشابه و نزدیک به هم دارند، از عملکرد متفاوتی برخوردار هستند و مشخص نیست که کدام ویژگی شخصیتی است که منجر به موفقیت برخی از ورزشکاران می‌شود. برخی از ورزشکاران با وجود تحمل فشار زیاد در ورزش موفق و سربلند می‌شوند و برخی دیگر شکست می‌خورند. محققان و روانشناسان دلیل برتری یک فرد و یا یک گروه را نسبت به فرد یا گروه دیگر را وجود برتری متغیرهای روانی از قبیل بالا بودن نیمرخ مهارت‌های روانی می‌دانند (۱۵).

نتایج مطالعات گابریس و ونترزیک (۲۰۲۲)، جورفی، یاکوب و شاه (۲۰۱۱) که نشان‌دهنده تفاوت بودن هوش هیجانی در ورزشکاران رشته‌های مختلف بود با نتیجه‌گیری ما در این مقاله در بخش هوش هیجانی پاسورها همخوانی دارد (۲۵،۲۹).

نیمرخ روانی پست‌های مختلف والیبال در بازیکنان سوپر لیگ بانوان ایران بود. نتایج نشان داد بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال در متغیر هوش هیجانی و خرده مقیاس‌های آن به‌غیراز متغیر خودکنترلی تفاوت معنادار وجود دارد. نتایج بخشی از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بازیکنان پست‌های مختلف والیبال از نظر متغیر خودکنترلی تفاوتی باهم ندارند و تقریباً در یک سطح قرار دارند، به نظر می‌رسد مهم‌ترین عاملی که بر اجرای ورزشی اثر می‌گذارد، قابلیت ورزشکار در شناسایی هیجان‌ها و به‌کارگیری مناسب‌ترین واکنش در برابر آن‌ها در زمان مناسب، برای رسیدن به بهترین اجرای ورزشی است. امروزه مربیان و ورزشکاران پی برده‌اند که بهبود قابلیت‌های جسمانی برای عملکرد ورزشی به‌تنهایی کافی نیست و در کنار آن مهارت‌های روان‌شناختی نیز باید در نظر گرفته شوند. هوش هیجانی و نیمرخ مهارت‌های روانی نقش مهمی را در حیطه‌های مختلف ورزشی ایفا می‌کند در همین راستا نتایج مطالعه حاضر نشان داد در بین پست‌های مختلف والیبال، پاسورها و لیبروها از نیمرخ مهارت‌های روانی و هوش هیجانی بالاتری نسبت به بقیه پست‌ها برخوردار هستند، بنابراین برنامه‌هایی جهت افزایش نیمرخ مهارت‌های روانی و هوش هیجانی در بین پست‌های مختلف والیبال و علی‌الخصوص پشت خط زن‌ها، سرعتی زن‌ها و دریافت‌کنندگان قدرتی که میزان هوش هیجانی و نیمرخ مهارت‌های روانی آن‌ها از پاسورها و لیبروها پایین‌تر بود، در نظر گرفته شود.

ملاحظات اخلاقی

حامی مالی

این تحقیق هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تامین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

کیوان ملانوروزی: ایده و طراحی پژوهش، تفسیر نتایج، ویرایش و تایید نهایی دست‌نوشته

مهسا آراسته: جمع‌آوری داده، تهیه پیش‌نویس دست‌نوشته

سمیرا وکیلی: تحلیل داده و ویرایش دست‌نوشته

راحله رودکی: ایده و طراحی پژوهش و جمع‌آوری داده

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

مختلف دیگر در بازی والیبال متمایز کند، داشتن هوش هیجانی بالاست. کامکاری و شکرزاده (۱) در سال ۲۰۱۵ در پژوهشی بیان کردند که داشتن هوش هیجانی بالا به فرد ورزشکار و اعضای تیم او کمک می‌کند تا بهتر بتوانند با احساسات ناکامی و شکست کنار بیایند و انتظار عملکرد بهتری نیز از خود و به‌نوبه آن از دیگر هم‌تیمی‌ها داشته باشند که این موضوع در میدین و مسابقات ورزشی از اهمیت بالایی برخوردار است، ورزشکارانی که هوش هیجانی بالاتری دارند باعث می‌شود که عملکرد تیمی بهتری داشته باشند و با عملکرد خوب خود، علاوه بر موفقیت خود، باعث موفقیت و عملکرد بهتر تیم نیز شوند. همچنین از آنجایی که هوش هیجانی شامل مجموعه‌ای از مهارت‌های به‌هم‌پیوسته برای ادراک دقیق و کامل هیجان‌ها، ارزیابی و بروز هیجان‌ها، دسترسی و ایجاد هیجان‌ها و احساسات جهت تسهیل تفکر، توانایی فهم هیجان‌ها و دانش هیجانی و توانایی کنترل و تنظیم هیجان‌ها به‌منظور رشد هیجانی و عقلانی است، داشتن هوش هیجانی بالا به فرد کمک می‌کند که بر روی عملکرد خود و سایر هم‌تیمی‌ها تأثیر مثبت بگذارد و نقش مهمی در بهبود عملکرد تیم داشته باشد (۳۱). با توجه به اینکه در پژوهش حاضر مشخص شد که پاسور نسبت به دیگر پست‌های والیبال از هوش هیجانی بالاتری برخوردار است؛ بنابراین می‌توان گفت که پاسورها نقش کلیدی و اساسی در موفقیت و پیشرفت یک تیم والیبال ایفا می‌کنند، نتایج این بخش از مطالعه با نتایج مطالعه وینهارت و کاسپار (۱۴) که در سال ۲۰۲۲ انجام شده است، همخوان است. دیگر نتایج پژوهش نشان داد که بین بازیکنان پست‌های مختلف والیبال در متغیر نیمرخ مهارت‌های روانی و خرده مقیاس‌های آن تفاوت معنادار وجود دارد. در بین پست‌های مختلف والیبال، پاسور و لیبرو از نیمرخ مهارت‌های روانی بالاتری برخوردار بود. نتایج این بخش از مطالعه با نتایج مطالعه میتیچ و همکاران (۴) که در سال ۲۰۲۱ انجام شده است، نشان‌دهنده تفاوت در نیمرخ روانی ورزشکاران نخبه و غیر نخبه بود که به‌نوعی با نتیجه حاضر در یک راستا قرار دارد. مطالعات پترسون و همکاران (۲۰۲۲)، گابریس و ونترزیک (۲۰۲۲)، وینهارت و کاسپار (۲۰۲۲)، ابیتساس (۲۰۱۵)، انس، پاسکوویچ و واندرویس (۲۰۱۶) که نشان‌دهنده تفاوت در مهارت‌های روانی ورزشکاران بود همخوانی دارد (۳۰، ۱۴، ۲۵، ۳۲، ۳۳).

نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش مقایسه میزان هوش هیجانی و

References

1. Kamkari K, Shukarzadeh FV, S., Saidi H. Investigating the mental health profile of female athletes working in a physical education organization in order to provide counseling and psychotherapy services. *Quarterly Journal of Excellence in Counseling and Psychotherapy*. 2015;4(13):38-48.
2. Motameni A, Hemati A, Moradi H. Identifying and prioritizing the barriers for women's sports activities. *Sport Management Studies*. 2014;6(24):111-30.
3. Pettersen SD, Adolfsen F, Martinussen M. Psychological factors and performance in women's football: A systematic review. *Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports*. 2022;32:161-75.
4. Mitić P, Nedeljković J, Bojanić Ž, Franceško M, Milovanović I, Bianco A, et al. Differences in the psychological profiles of elite and non-elite athletes. *Frontiers in Psychology*. 2021;12:635651.
5. Lane AM, Meyer BB, Devonport TJ, Davies KA, Thelwell R, Gill GS, et al. Validity of the emotional intelligence scale for use in sport. *Journal of sports science & medicine*. 2009;8(2):289.
6. Whang LS-M, Lee S, Chang G. Internet over-users' psychological profiles: a behavior sampling analysis on internet addiction. *Cyberpsychology & behavior*. 2003;6(2):143-50.
7. Mayer JD, Salovey P, Caruso DR, Sitarenios G. Measuring emotional intelligence with the MS-CEIT V2. *0. Emotion*. 2003;3(1):97.
8. Beit-Hallahmi B. Atheists: A psychological profile. *The Cambridge companion to atheism*. 2007:300-17.
9. Durand-Bush N, Salmela JH, Green-Demers I. The Ottawa mental skills assessment tool (OM-SAT-3*). *The sport psychologist*. 2001;15(1):1-19.
10. Ajayi MA, AL F. Effect of a six-week emotional intelligence programme on the sports performance of amateur athletes in oyo state of nigeria. *The world's leading sport resource center*. 2008:1-5.
11. Davidson DL, Edwards SD. Evaluation of a mental skills training programme for high school rugby players: sport and exercise psychology. *African Journal for Physical Health Education, Recreation and Dance*. 2014;20(21):511-29.
12. Bois JE, Sarrazin PG, Southon J, Boiché JC. Psychological characteristics and their relation to performance in professional golfers. *The Sport Psychologist*. 2009;23(2):252-70.
13. Jarvis M. *Sport psychology: A student's handbook*: Routledge; 2006.
14. Vveinhardt J, Kaspore M. The Relationship between Mindfulness Practices and the Psychological State and Performance of Kyokushin Karate Athletes. *International journal of environmental research and public health*. 2022;19(7):4001.
15. Moghadam N, Shahabi Kaseb MR, Stiri Z, Riahi A. Psychological Skills Profile of Iranian Elite Swimmers. *International Journal of Motor Control and Learning*. 2020;2(4):10-9.
16. Piaget J. *The psychology of intelligence*: Routledge; 2003.
17. Abdoli B, Zamanithani S, Fathirezai Z. Sources predicting group cohesion in soccer players from the point of view of emotional intelligence. *Research in sports science*. 2009;33(6):67-80.
18. Taghizadeh F, Shojaie M. Comparing emotional intelligence and team cohesion of elite and amateur table tennis players. *Advances in Applied Science Research*. 2012;3(6):3633-9.
19. Bar-On R. *The impact of emotional intelligence*

- on subjective well-being. *Perspectives in Education*. 2005;23(1):41-62.
20. Bohloul A, Tahmasebi Boroujeni S, Ezzati R. Psychological Strategies Athlete Females and Males in Individual and Team Sports. *Sport Psychology Studies (ie, mutaleat ravanshenasi varzeshi)*. 2015;4(12):84-73.
  21. Torkfar A, Abbariki Z, Rostami AG, Karamiyan E. Reviewing relationship between emotional intelligence and competitive anxiety in athlete students, in individual and group fields. *World Applied Sciences Journal*. 2011;15(1):92-9.
  22. Nixdorf I, Frank R, Beckmann J. Comparison of athletes' proneness to depressive symptoms in individual and team sports: Research on psychological mediators in junior elite athletes. *Frontiers in psychology*. 2016;7:893.
  23. Miller B. *The volleyball handbook: Human Kinetics*; 2005.
  24. Hosseini SH, Nazakat Al-Hosseini M, Mohadi A. Comparison of emotional intelligence of professional athletes and non-athletes, based on some individual characteristics. *Mental health and sports conference. Iranian Psychological Association*. 2010.
  25. Gabrys K, Wontorczyk A. A Psychological Profile of Elite Polish Short Track Athletes: An Analysis of Temperamental Traits and Impulsiveness. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022;19(6):3446.
  26. Lee T-I, Wang M-Y, Huang B-R, Hsu C-Y, Chien C-Y. Effects of Psychological Capital and Sport Anxiety on Sport Performance in Collegiate Judo Athletes. *American Journal of Health Behavior*. 2022;46(2):197-208.
  27. Arefi M, Karimi F, H G. Survey the Relation Between Time Management and Emotional Intelligence Among the Managers of the Esfahan Steel Company. *Knowledge and research in educationalsciences curriculum planning*.
  28. Riahi Farsani L, Farrokhi A, Farahani A, Shamsipour P. The effect of emotional intelligence training on mental skills of athlete teenagers. *Journal of Motor Learning and Movement*. 2013;5(4):25-40.
  29. Jorfi H, Yaccob HFB, Shah IM. The relationship between demographics variables, emotional intelligence, communication effectiveness, motivation, and job satisfaction. *International journal of academic research in business and social sciences*. 2011;1(1):35-58.
  30. Aminaei A, Shahabi-Kaseb M. Comparison of emotional intelligence of drowning rescuers based on gender and experience. *Sports psychology studies*. 2014;14(7):93-106.
  31. Mayer, J. D. Roberts, R. D. & Barsade, S. G. Human abilities: Emotional intelligence. *Annual Review of Psychology*. 2008;59:507-36.
  32. Bebetos E. *Psychological skills of elite archery athletes*. 2015.
  33. Ens G, Paskevich D, Vandervies B. Mental toughness, mental skills, and hardiness in team and individual athletes. *Journal of Exercise, Movement, and Sport (SCAPPS refereed abstracts repository)*. 2016;48(1):83-.